

08.11.2023

KE rekomenduje rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Ukrainą

Komisja Europejska zaleciła otwarcie negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią oraz nadanie Gruzji statusu kraju kandydującego do UE. Do otwarcia negocjacji członkowskich potrzebna jest zgoda wszystkich 27 państw członkowskich UE, wyrażona na posiedzeniu Rady Europejskiej 15-16 grudnia br. Mimo że doceniono postępy dokonane przez Ukrainę i Gruzję we wdrażaniu unijnych rekomendacji, to jednak otwarcie negocjacji akcesyjnych nie będzie oznaczało szybkiej perspektywy członkostwa. Może ono jednak pobudzić napływ inwestycji zagranicznych i spowodować przyspieszenie dostosowania do norm i przepisów UE, co pozytywnie wpłynie na rozwój gospodarczy Ukrainy i tym samym zapewni równe reguły gry firmom ukraińskim i unijnym. Rozszerzenie UE na Wschód leży w interesie Polski z uwagi na stabilizację za naszą wschodnią granicą oraz poszerzenie wspólnego rynku, na którym polscy przedsiębiorcy budują sukces gospodarczy wielu polskich branż. W 2022 r. Polska stała się po raz pierwszy dla Ukrainy najważniejszym partnerem handlowym. Przy zachowaniu uczciwych zasad konkurencji jest szansa na osiągnięcie korzyści gospodarczych dla Polski.

Komisja w swoim raporcie, doceniając reformy wdrażane w trybie wojennym, zwróciła uwagę na szereg obszarów, gdzie postępy są niewystarczające. Administracja publiczna, która wykazała się skutecznością w obliczu inwazji rosyjskiej nie była objęta większymi reformami w okresie raportowania; brakuje postępów zwłaszcza w kwestii polityki zatrudnienia i płac. Trwa decentralizacja państwa i nadawanie kompetencji administracyjno-fiskalnych jednostkom samorządowym, lecz problemem pozostają terytoria przyfrontowe i ziemie wyzwolone przez wojska ukraińskie. Mimo postępujących reform, szczególnych wyzwań na drodze do akcesji dostarczają reformy sądownictwa, zwłaszcza kwestia transparentności oraz poprawa efektywności działania sądów.

Po otrzymaniu statusu kandydata, Ukraina przyspieszyła reformy w obszarze korupcji, wdrażając nowe ustawodawstwo, narodową strategię antykorupcyjną i poprawiając działanie instytucji antykorupcyjnych (Naczelne Biuro Antykorupcyjne Ukrainy (NABU), Specjalistyczne Biuro Antykorupcyjne Prokuratury (SAPO), a także mianując ich nowych szefów. O postępach świadczy także kilka głośnych postępowań antykorupcyjnych przeciwko wysokiej rangi urzędnikom. Uszczelnienie funkcjonalności aparatu antykorupcyjnego będzie jednak wymagało dalszych wysiłków – tak proceduralnych, jak i kadrowych. Również w walce ze zorganizowaną przestępczością dostrzegalny jest postęp, jednak ramy legislacyjne i

zdolność operacyjna władz ukraińskich pozostawia w tym zakresie wiele do życzenia. Do najważniejszych zidentyfikowanych problemów należy korupcja, zapóźnienia dotyczące infrastruktury IT, luki prawne i nakładanie się kompetencji sądowniczych.

Wśród innych wyzwań Ukrainy na ścieżce do akcesji należy wymienić dekoncentrację i pluralizm mediów krajowych, przywrócenie stabilności gospodarczej czy restrukturyzację gospodarki w celu poprawy konkurencyjności. Wciąż wiele pozostaje do zrobienia w kwestii dostosowania do *acquis communautaire*. Tutaj poczyniono zaledwie umiarkowane postępy w kwestii ochrony konsumenta, zdrowia i polityki konkurencji, a także polityki społecznej, przemysłowej oraz w obszarze nauki i badań. Podobnie ograniczone postępy zidentyfikowano w polityce transportowej, klimatycznej, regionalnej oraz dostosowaniu prawa do polityki handlowej UE. Bez postępów, z racji trwających walk, pozostaje na razie kwestia swobody przepływu pracowników, polityki gospodarczej oraz monetarnej.

Kluczowym wyzwaniem związanym z przyszłym członkostwem Ukrainy jest brak zgodności państw członkowskich, co do potrzeby rozszerzania UE (np. Węgier). Strukturalne zapóźnienie gospodarki ukraińskiej, która w wyniku rosyjskiej agresji uległa [znaczącemu załamaniu](#) (spadek PKB o ok. 30 proc. w 2022 r.) powodować będzie konieczność ogromnych wydatków, by mogła ona funkcjonować w ramach jednolitego rynku UE. Znaczący postęp w negocjacjach akcesyjnych nie będzie także możliwy bez jasności w kwestii finansowania odbudowy kraju. Funkcjonujące obecnie mechanizmy wsparcia finansowego Ukrainy zorientowane są raczej na bieżące potrzeby budżetu, a nie odbudowę przemysłu i zniszczonej infrastruktury. Ponadto przystąpienie Ukrainy do UE powodować będzie także narastanie napięć związanych z konkurencją na jednolitym rynku (np. w eksporcie produkcji rolnej i usług transportowych i logistycznych), a także zwiększoną rywalizację o fundusze unijne.

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Kontakt dla mediów:
Ewa Balicka
Kierownik Zespołu Komunikacji
E-mail: ewa.balicka@pie.net.pl